

Remissvar: Om förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer för äldre, Ds 2017:12

Sveriges Arbetsterapeuter har via Saco tagit del av promemorian *Om förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer för äldre, Ds 2017:12*. Promemorian har tagits fram inom Socialdepartementet. Ett av uppdragen har varit att föreslå hur kommunens äldreomsorg kan besluta om omsorg och annan service till äldre på ett enklare och mer flexibelt sätt utan att behöva göra en individuell bedömning.

Förslaget innebär bland annat att kommunen får befogenhet att slopa krav på utredning och individuell behovsprövning för vissa ärenden. Kommunen beslutar om åldersgränser för olika insatser och vilka insatser som ska erbjudas målgruppen enligt förenklat beslutsfattande. För äldre kvinnor och män ger en sådan utveckling möjlighet till att få hjälp lite enklare, ökad delaktighet och ökat självbestämmande. Fler kan få möjlighet att bestämma mer om den hjälp de har

Sveriges Arbetsterapeuter företräder en hög andel av arbetsterapeuter i yrkesverksam ålder i Sverige. Vi tillvaratar och driver arbetsterapeuters yrkesmässiga och fackliga intressen. Med den höga representativiteten kan vi som organisation föra arbetsterapins och arbetsterapeuters talan i Sverige och internationellt.

Sveriges Arbetsterapeuter anser att ambitionen i promemorian är bra, och vi anser att målsättningen att förbättra och förenkla tillgänglighet till service och omsorger till äldre principiellt är mycket bra.

Vi anser också att förslaget om att kommunen får inrätta boendeformer för äldre människor som behöver stöd och hjälp i boendet samt lättåtkomlig service som man ska kunna välja själv när man behöver är bra. Detta kommer att fylla ett stort behov inte minst ur trygghetsperspektiv och att motverka social isolering som är en stor risk för äldres hälsa.

Vi ställer oss även i princip positiva till att det, upp till en viss nivå, ska vara möjligt för kommunen att ge stöd och hjälp utan föregående behovsbedömning. Lättare tillgång till trygghetslarm och korttidsplats när hälsan sviktar ännu mer är viktigt för att man ska känna sig trygg i sitt eget boende.

Sveriges Arbetsterapeuter noterar dock att de övriga föreslagna insatserna endast syftar till att ge passiv hjälp, även om vi ser att det kan finnas ett stort behov av samtalskontakt vid nedstämdhet, depression och ångest. En bred forskning inom äldreområdet, bland annat inom arbetsterapi, visar att äldres hälsa, självständighet och delaktighet är beroende av att man kan fortsätta göra de vardagsaktiviteter som man vill och kan göra även när man blir skör.

Sveriges Arbetsterapeuter anser därför att hälsofrämjande rehabiliterande insatser till äldre som börjar begränsa sitt aktivitetsutförande i relation till ökande skörhet borde finnas med som stödjande och rådgivande insatser. Hälsofrämjande rehabiliterande insatser kan till exempel vara att tillsammans med en arbetsterapeut träna in nya strategier för att man ska kunna fortsätta delta i en social/hobbyaktivitet eller att kunna fortsätta baka när man väntar besök. Redan på 90-talet visade stora arbetsterapistudier i USA att hälsofrämjande rehabiliterande insatser ökar både psykisk och fysik hälsa, självständighet och delaktighet. Även beroendet av hjälpinsatser fördröjdes. Insatserna måste vara personcentrerade och vara relaterade till de vardagsaktiviteter som den äldre personen tycker är viktigt att kunna fortsätta göra. Våra nordiska grannländer (Danmark och Norge) erbjuder dessa insatser i dag och de har visat sig att vara mycket populära bland äldre människor men också effektiva och lönsamma på så sätt att de skjuter på behovet av hjälpinsatser från hemtjänsten. Tillgången till tidiga hälsofrämjande rehabiliterande insatser för sköra äldre som börjar begränsa sin vardagliga aktivitet anser vi är ett viktigt bidrag till jämlik hälsa och att man som gammal kan leva hela livet.

Sveriges Arbetsterapeuter

Ida Kåhlin

Förbundsordförande

08-507 488 03 (direkt)

ida.kahlin@arbetsterapeuterna.se